

4f

זה ספק זכר ספק נקבה ונקבה לא קידשה ,
 ואח"ל זכר שמא נדמה הוא עכ"ל , ומבואר
 דמלמדך לס"ס אע"ג דספק א' וסוף ספק נדמה
 אינו שקול , דהא נדמה אינו אלא מיעוט , מיהו
 נראה דהסס לאו בתורת ס"ס אחיך עלה אלא
 משום רוב ממש , כיון דזכרים ואינו נדמה סו"ל
 מיעוט גמור נגד מחלס נקבות מיעוט נדמה
 ולרוב ודאי מלמדך , אבל בס"ס אע"ג דעדיף
 מרובא מכל מקום כל שהוא דרך ספק ספיקא
 אינו מועיל אלא בלדדין השקולין , ובהסס ודאי
 בתורת רובא אחיך עלה , וכן מוכח מלשון הש"ס
 פ' אלמנה לכ"ג דף ס"ז גבי עובר אינו פוסל ,
 ואמרו בש"ס הכא בחוששין למיעוט קא מפלגי
 ופירש"י דשמא נקבה היא ואין לה חלק
 במקום בן , ואח"ל זכר שמא חפיל , שכל
 היולדות מחלס זכרים ומחלס נקבות , ויש
 שמפילות סמוך מיעוט דמפילות למחלס דנקבות
 הו"ל זכרים הראוין לירש מיעוט ולמיעוט
 לא חיישינן ע"ש , ומשמע להדיא דמטעם רוב
 אחיך עלה , וכ"כ רש"י שם ז"ל אין חוששין
 למיעוט נשמא יהא זכר ויש לו חלק בהן דבחר
 רובא אולין ורובא יולדות או נקבות או מפילות
 עכ"ל , ובס' בהמה המקשה נמי איכא רובא
 דיולדות דבר שאינו קדוש בבכורה נקבות
 ונדמה , וסו"ל דבר הקדוש מיעוט , ורש"י שכתב
 שם דרך ספק ספיקא נראה דלאו דוקא אלא
 משום רובא הוא דאחיך עלה , וכן מוכרח מהא
 דאמרו שם פ' אלמנה , והכא בחוששין למיעוט
 קמפלגי , ואי נימא דספק שאינו שקול נמי מלמדך
 לה"ס , א"כ היה מועיל ס"ס אפילו למאן דחייש
 למיעוטא , דהא ר' מאיר דס"ל דחוששין למיעוט
 ואילו ר"פ האשה בגדה שם רבי מאיר מטעם ,
 ואמרו בש"ס משום ס"ס , הרי דאפילו לר' מאיר
 מכי ס"ס , וא"כ היכי אמרו בפ' אלמנה
 קמפלגי בחוששין למיעוט הא ס"ס אמרינן אפילו
 למאן דחייש למיעוטא , אלא מוכרח דבתורת ס"ס
 לא מכי כלל ומשום דאין בלדדין שקולין אלא
 בתורת רוב , ובתוס' פ' אלמנה לכ"ג דף ס"ז
 בד"ה אין חוששין למיעוט ז"ל , ומיהו ז"ע בריש
 סמוכר פירות דאיל ר' יוסי בחר רובא דזריעה
 לבטלח ממון אלמא לא חייש רבי יוסי למיעוט
 לחצין ממנה וכ"ש לענין איסורא ע"ש , הרי

דאחי עלה בתורת רובא ואע"ג דמשיטת חוססת
 נראה דס"ל דס"ס עדיף מרובא מכל מקום לא
 הוי מקשו בפשיטות מס"ס על רובא אלא ודאי
 דהסס נמי תורת רוב הוא , ולפ"י כהאי כלל
 דספק ספיקא שאינו שקול בכל דדיו לא מכי לדרך
 הסבוגות , דלפעמים מהני בתורת רובא , וכדמוכח
 באי דפ' בהמה המקשה וסאי דפ' אלמנה לכ"ג :
וראינן בשו"ס הריב"ש סי' שע"א וז"ל , עוד
 ראיתי מה שכתבתי למוריני ה"ר
 ניסים נ"ר בסוגיית פתח פתוח כו' , ומה
 שהקשיחה על החס' דאדרבה אית לן למימר סמוך
 מיעוט דאונס למחלס דאינו תחתיו , וסו"ל תחתיו
 ברזון מיעוטא איכרא ודאי אפילו לרבנן אמרינן
 סמוך מיעוטא למחלס דהא באי דפ' בחרה
 דיבמות דילאח שלימה חוששת מפרש בבכורות
 טעמא דר' יוסט משום סמוך מיעוטא דמפילות
 למחלס דנקבות וסו"ל זכרים מיעוטא ולמיעוטא
 לא חיישינן , ומיהו היינו הסס דמחלס זכרים
 ומחלס נקבות הוא ודאי ובהכרח כי כן יסד
 המלך מנבו של עולם לקיום המין , וא"כ ע"כ
 סזכרים האולדים מן המעוברת מיעוטא ניגרו ,
 שהרי מעט מפילות ואין להמלט מזה בשום פנים ,
 אבל כאן אין אלו חומרים שהבטלות בזמן מחלס
 תחת בעליהן ומחלס בלתי תחתיהם , כי היכי
 דנימא סמוך מיעוטא למחלס ונתורה דמנין לו
 זה שיהיה מחלס על מחלס , אבל אלו חומרים
 שהדבר בספק שזה אפשר כמו זה , ואף אם
 נאמר סמוך מיעוטא דאונס לאין תחתיו אכתי
 לא הוי תחתיו ברזון מיעוטא בודאי , אבל עדיין
 נאמר שאפשר זה כמו זה , ונראה לי שזה קרוב
 לדברי הרב ר' ניסים נ"ר אלא שהוא אומר דלית
 לכו לרבנן סמוך בכי האי גוונא , ואי אומר
 דאף אם נאמר בזה סמוך אכתי לא הוי תחתיו
 ברזון מיעוטא אבל עדיין הספק במקומו עומד
 עכ"ל , הנה הריב"ש האיר עינינו לזיכא לדון
 בתורת רוב דאם אפילו בלדדין אין שקולין
 מלמדך למחלס וסו"ל רובא , וסיינו דוקא היכא
 דידוע בטבעו של עולם מחלס על מחלס מלמדך
 גם המיעוט דליכוי רובא , וסבא דאינו בטבעו
 של עולם אלא דאפשר זה כמו זה איז בתורת
 ס"ס אלו דנין ובעינן שיסיו הספיקות שניסן
 שוין ושקולין ודוק :